

Arbeids- og sosialdepartementet (postmottak@asd.dep.no)

Postboks 8019 Dep

0030 Oslo

HØRINGSSVAR – FORSLAG TIL ENDRINGER I ARBEIDSMILJØLOVEN

Viser til høringsbrev av 25.6.14 der Regjeringen foreslår å endre Arbeidsmiljøloven (AML).

Verneombudene skal ifølge AML ivareta de ansattes arbeidsmiljø. Nedenfor følger hovedverneombudet i Lillehammer kommunes hørings svar til regjeringens endringsforslag.

Midlertidige ansettelse

Regjeringens hovedbegrunnelse for utvidet adgang til midlertidige ansettelse er at det skal bli lettere å komme inn på arbeidsmarkedet for grupper som delvis står utenfor, eksempelvis funksjonshemmede. Funksjonshemmedes egne organisasjoner går mot forslagene, og peker på at funksjonshemmede arbeidstakere også har rett til et forsvarlig stillingsvern. De ser det ikke som hensiktsmessig med flere midlertidige ansettelse og lister opp andre og bedre forslag til tiltak (<http://www.ungefunksjonshemmede.no/nyheter/skeptisk-til-oekt-bruk-av-midlertidige-ansettelse>).

Arbeidslivet må tilby trygge og forutsigbare rammer der ferdigheter og kompetanse blir utviklet og videreført. Uten sikkerhet i en fast jobb vil mange unge få etableringsvansker med bolig og familie. Midlertidighet med økt usikkerhet og uro gir også økt sykefravær og liten lojalitet til arbeidsplassen.

Flere steder i Regjeringens høringsdokument kommer det fram at Regjeringens arbeidslivsreform ikke er kunnskapsbasert. Det mangler fakta- og forskningsgrunnlag for å kunne hevde at forslagene fører til de effektene som regjeringen sier.

Arbeidstidsregler

Regjeringens forslag til endringer i arbeidstidsregler og økt adgang til søndagsarbeid fører til en kraftig nedvurdering av de positive effektene som dagens arbeidstidsregler har på familieliv og fritid. Arbeidsdagen blir mer uforutsigbar når arbeidsgiverne gis mulighet til ensidig å pålegge mer overtid. En utvikling i retning av lengre arbeidsdager er bekymringsfull, bl.a. fordi slitsomt arbeid fører til økt risiko for slitasje og overbelastning.

Undersøkelser foretatt av Statens Arbeidsmiljøinstitutt (<http://www.stami.no/arbeidstid-og-helse-oppdatering-av-en-systematisk-litteraturstudie>), viser at ved arbeidstid utover 8 timer øker risikoen for uønskede hendelser og ulykker med 50 prosent, og etter 12 timer er risikoen økt til rundt 100 prosent. Dersom slitne og trettede arbeidstakere sendes rett ut i trafikken etter slike langvakter svekkes også trafikksikkerheten.

I dag har flertallet av arbeidstakerne fri på søndager. Når flere må jobbe på søndager vil familielivet bli mer presset og fragmentert, med færre åpninger for kollektiv fritid og deltakelse i samfunnslivet.

Forslaget om utvidet adgang til godkjenning av arbeidstidsordningene gir Arbeidstilsynet vide fullmakter til regulering, basert bare på arbeidsgivernes opplysninger. Verneombud/tillitsvalgte får svekket kontroll- og påvirkningsmulighetene, b.la. for å sikre den enkeltes behov for tilrettelegging.

Aldersgrenser

Mange arbeidstakere har krevende arbeid der det er utfordrende å stå i jobben lenge nok. Heving av aldersgrensen vil føre til et press på den enkelte om å stå i jobben lengre enn ønskelig. Dette kan, særlig ved skift-/turnusarbeid, føre til økt sykefravær eller uførhet.

Det finnes arbeidstakere innenfor enkelte yrkesgrupper som fortsatt har evne og vilje til å gjøre en god jobb etter fylte 70 år. Dersom det er enighet mellom arbeidstaker og arbeidsgiver har de som

ønsker å jobbe videre denne rettigheten i dag. 70-årsgrensen i AML fungerer godt, og valgfriheten må bevares.

Straffebestemmelser

Straffeansvaret for mindre alvorlige brudd på AML må ikke fjernes. Det er svært uheldig å gi signal om at arbeidslivskriminalitet godtas.

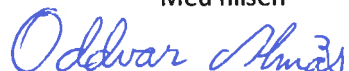
Regjeringens skjerping av straffenivået i forhold til Allmenngjøringsloven støttes.

Resymé

En av hovedårsakene til suksessen for norsk nærings- og arbeidsliv, er at vi har et anstendig og velorganisert arbeidsliv med et velutviklet samarbeid. AML er en vernelov som sikrer arbeidstakerne vern på arbeidsplassen. Regjeringens forslag vil undergrave arbeidstakernes vern og rettigheter.

Forslaget gir arbeidsgiver større anledning til å pålegge arbeid i det som nå er fritid, ved å utvide arbeidsdagen, gi pålegg om overtidsarbeid eller søndagsarbeid. Resultatet kan bli dyrekjøpt lærdom, med konfrontasjoner og konflikter i stedet for dagens samarbeid og enighet.

Med hilsen

Oddvar Almås

Hovedverneombud Lillehammer kommune